

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig:
Omsorgsnämnden

Datum:
202411211

Diarienummer:
KSN 2024-01318

Handlingsplan för program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Programmet för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning avser skapa förutsättningar för en ökad inkludering och trygghet. Samt att upplevelsen av frihet, delaktighet och självbestämmande ska stärkas för personer med funktionsnedsättning. Programmet syftar även till att medvetandegöra målgruppens situation samt motverka stigmatisering.

Detta är handlingsplanen kopplad till *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*. Handlingsplanen har fokus på prioriterade åtgärder för valda nämnder och bolag och förtydligar programmets implementering, genomförande av målsättningar och åtgärder samt uppföljning av dessa.

Handlingsplanen innehåller åtgärder utifrån programmets nio målområden. Dessa är

1. Demokrati och inflytande
2. Bemötande och kompetens
3. Information och kommunikation
4. Fysisk tillgänglighet
5. Utbildning
6. Arbete och sysselsättning
7. Bostad
8. Vardags- och familjeliv samt
9. Kultur, fritid, idrott och hälsa

Syfte

Syftet med handlingsplanen till *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning* är att stärka måluppfyllelse och intensifiera programmets implementering genom att specificera prioriterade åtgärder och indikatorer utifrån programmets målområden.

Åtgärderna i handlingsplanen ska underlätta för nämnder och bolagsstyrelser att prioritera och integrera programmet i sina verksamhets- och affärsplaneringar. På så sätt kan handlingsplanen bidra till snabbare måluppfyllelse av *Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*. Nämnda indikatorer kan fånga utvecklingen, men då specifika data just för personer med funktionsnedsättning ofta saknas, kommer uppföljningsmetoder och indikatorer behöva utvecklas under arbetets gång för att kunna påvisa att åtgärder är påbörjade eller genomförda.

Omfattning

Sedan programmet antogs 2016 har bland annat Agenda 2030¹ tillkommit. Arbetsätt och retorik vad gäller arbetet med funktionsrättsfrågor har också utvecklats och 2017 beslutade riksdagen om nytt mål och inriktning för funktionshinderpolitiken. Det nya och nu gällande målet för funktionshinderpolitiken² är: *att med FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.*

Myndigheten för delaktighet beskriver att ett arbete som utgår från befolkningens mångfald måste inkludera funktionsnedsättning³ som en variabel, som att

- säkerställa tillgänglighet och delaktighet för människor med olika fysiska och psykiska funktionsnedsättningar
- verka för jämlika förutsättningar oavsett funktionsförmåga
- skapa delaktighet oavsett socioekonomisk bakgrund.

För att nå det nationella målet ska genomförandet av funktionshinderpolitiken inriktas mot fyra områden. Dessa är principen om universell utformning⁴, identifiera tillgänglighetsbrister och åtgärda dem, individuellt stöd och lösningar samt förebygga och motverka diskriminering. I möjligaste mån har revideringen av handlingsplanen inkluderat nu gällande nationell politik samt Agenda 2030.

Ansvar, genomförande och spridning

De övergripande målen i program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska alla kommuns nämnder och bolagsstyrelser ta ansvar för att uppfylla.

Handlingsplanen har inom ramen för åtgärder utsett samordnande funktions och ansvariga för att genomföra respektive åtgärd. Varje nämnd och styrelse ansvarar för att integrera åtgärder i sina verksamheter och planering samt genomföra åtgärden inom sina verksamhetsområden.

Arbetet kan med fördel bedrivas i samverkan i kommunen, samt med civilsamhället, funktionsrättsrörelsen, individer med funktionsnedsättning samt andra viktiga parter utifrån åtgärden eller målområdet.

Handlingsplanen gäller för tidsperioden 2025-2027.

¹ FN:s globala utvecklingsmål, Agenda 2030, är idag en del av Uppsala kommuns styrning. Det är till exempel integrerat i kommunens styrdokument Mål och budget. En stor del av detta är att minska ojämlikheter och orättvisor.

² [Mål för funktionshinderspolitiken - Regeringen.se](#) 240103

³ [Mål och inriktning funktionshinderspolitiken - MFD](#) 231127

⁴ Universell utformning handlar om att bredda spektret av användare för att utveckla lösningar som redan från början fungerar för så många människor som möjligt. Då undviks onödiga anpassningar i efterhand och tillgängligheten ökar från start. Det som är helt nödvändigt för vissa blir bra för många och bekvämt för de flesta. (MFD, 231215)

Målen åtgärder, indikatorer samt ansvariga

Målområde 1 - Demokrati och inflytande

Programmets mål är att invånare med funktionsnedsättning ska kunna ha samma makt över sina liv som andra invånare har i Uppsala kommun. Alla ska ha möjlighet att bidra efter förmåga, ta del av information och föra fram sina synpunkter. Alla medborgare ska garanteras delaktighet och tillgänglighet vid allmänna val.

För detta ska metoder, strukturer och system för brukarinflytande utvecklas och användas. Personer med funktionsnedsättning och brukarorganisationernas erfarenheter och kunskaper ska tas till vara både i kommunens verksamheter och inför beslut. Mer specifikt ska en konsekvensanalys kring tillgänglighet och delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning alltid göras och dokumenteras i underlagen inför politiska beslut.

Återkommande dialoger och samverkan ska ske mellan företrädare för Uppsala kommun, personer med funktionsnedsättning, brukare, närstående och brukarorganisationer.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
1.1. införa rutiner som ger förutsättningar för att en konsekvensanalys för personer med funktionsnedsättning ska göras och dokumenteras inför politiska beslut.	OSN	OSN, UBN, AMN och GSN	2026
1.2. Följ upp att det är tydligt för personer med funktionsnedsättning hur synpunkter till kommunen kan lämnas och hur de hanteras. Följ upp att de som lämnat synpunkter upplever att de fått återkoppling på dessa.	OSN	Nämnder och bolag med synpunkts-hanteringssystem	2026-2027
1.3. Möjliggör för personer med funktionsnedsättning att utöva sina rättigheter genom att i högre grad öppna upp för deltagande, på individnivå, verksamhetsnära och politisk nivå.	OSN	Alla nämnder och bolag	2025-2027
1.4. Komplettera funktionsrättsrådet med dialogforum för de nämnder och representanter från funktionsrättsrörelsen som ingår, för att möjliggöra fördjupad dialog inom respektive nämnds arbetsområde.	IFN	OSN, GSN, UBN, SCN, AMN, KTN, SCN, ÄLN	2025-2026
1.5. Utveckla brukarrevisioner som en del av brukarinflytandet, som med stöd av brukare, medarbetare samt representanter från Funktionsrätt kan bidra med viktiga perspektiv.	OSN	AMN, SCN, UBN och GSN	2025-2027
1.6. Stärk samverkan med funktionsrättsorganisationer så att de kan utgöra en kanal eller källa till information inför valet 2026.	Valnämnden	KS	2025-2026

Indikatorer

- Andel nämnder och kommunala bolag som har möten eller fora där medborgare, personer med funktionsnedsättning och representanter från funktionsrättsrörelsen kan komma i dialog
- Andel inkomna synpunkter som rör funktionsrättsfrågor
- Antal genomförda brukarrevisioner i kommunens olika verksamheter
- Andel som ser möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Liv och hälsa ung)

Målområde 2 – bemötande och kompetens

Alla personer ska, oavsett funktionsnedsättning, bemötas med kunskap och respekt av medarbetare i kommunens samtliga verksamheter, ha reella möjligheter att bestämma i frågor som gäller dem och erbjudas personcentrerat och samordnat stöd.

Uppsala kommun ska i samverkan med myndigheter arbeta för att förebygga att personer med funktionsnedsättning faller mellan organisatoriska mellanrum. Samordnad individuell plan (SIP) ska implementeras och användas.

För detta ska relevant kompetens säkerställas hos medarbetare vars arbete berör personer med funktionsnedsättning. Kompetensutveckling kring tillgänglighet och delaktighet ska utgå från ett brukarperspektiv.

Utbildning i bemötande och värdegrundsfrågor rörande personer med funktionsnedsättning ska erbjudas förtroendevalda.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
2.1 Säkra att medarbetare har kompetens att bemöta individer oavsett funktionsnedsättning samt hantera frågor som berör dem genom prioriterade satsningar.	OSN	Alla nämnder och bolag	2025-2027
2.2 Utveckla samverkan med myndigheter, civilsamhället samt Region Uppsala kring samsjuklighet för att minska konsekvenserna av organisatoriska mellanrum mellan huvudmännen för dessa individer.	OSN	OSN, SCN, AMN, UBN och ÄLN	2025-2026
2.3 Säkra arbetssätt som möjliggör att undersökningar som fångar bemötande kan användas för att göra anpassningar ⁵ som möter behov hos personer med funktionsnedsättning.	OSN	OSN, ÄLN, AMN, UBN, SCN, IFN, Uppsalahem AB samt Uppsala kommun Arena och Fastigheter AB	2025-2026

Indikatorer

- Andel medarbetare och förtroendevalda som gått utbildning i diskriminering med fokus på diskrimineringsområde 6, funktionsnedsättning, under perioden.
- Antal SIP
- Andel personer med funktionsnedsättning som upplever bra bemötande
- Andel av befolkningen som uppger sig ha upplevt diskriminering under de senaste 12 månaderna (16.b.1, SCB)

⁵ [Artikel 31 - Insamling av statistik och information - Använd Funktionsrättskonventionen! \(funktionsrattskonventionen.se\)](#)

Målområde 3 – information och kommunikation

I Uppsala ska alla kunna ta del av information och kommunicera utifrån sina förutsättningar.

Alla ska ges förutsättningar att använda och utveckla sin kommunikativa förmåga. Kommunala verksamheter ska arbeta för att informera på ett sätt som når alla oavsett funktionsnedsättning. Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK⁶) ska utvecklas, användas och spridas inom Uppsala kommuns verksamheter.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
3.1 Säkra att det finns rutiner som stödjer att beslut och information kommuniceras så att den som berörs förstår hur beslutsprocessen går till samt innebörden av beslutet.	OSN	OSN, ÄLN, SCN, AMN, PBN och UBN	2025-2026
3.2 Skapa arbetssätt med stöd av civilsamhället kring kompetenshöjande insatser som kan leda till att individer med funktionsnedsättning får en ökad kompetens och delaktighet. Målgruppens behov, erfarenheter och kompetens ska tillvaratas i arbetet.	OSN	KTN, IFN, OSN, SCN, ÄLN och AMN	2025-2027
3.3 Samordna kommunens arbete med att öka IT-kompetensen för personer med funktionsnedsättning för att bättre kunna bidra till individens kunskapsutveckling.	OSN	KTN, UBN, ÄLN och OSN	2025-2026
3.4 Arbeta systematiskt för att göra kommunens information tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom bland annat alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) samt lättläst svenska.	KS	Alla nämnder och bolag	2025-2027

Indikatorer

- Antal besökare på Funk-ITs hemsida
- Andel pressträffar med kommunikationsstöd för personer med funktionsnedsättning

⁶ [Om alternativ och kompletterande kommunikation \(AKK\) - infoteket \(region uppsala.se\)](#) 231129

Målområde 4 – Fysisk tillgänglighet

Alla ska tryggt kunna förflytta sig, vistas i och använda Uppsalas inne- och utemiljö.

Tillgängligheten ska öka i offentliga lokaler och dess utemiljöer. Resor med färdtjänst och andra samhällsbetalda resor som såsom skolskjuts ska vara trygga, pålitliga och ändamålsenliga för den enskilde.

Parkeringsplatser för rörelsehindrade ska öka för ökad tillgänglighet till det offentliga rummet.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
4.1 Utveckla arbetet med dialog och delaktighet i stadsbyggandet för att ta tillvara kunskap och erfarenheter från funktionsrättsrörelsen samt brukare.	KS	GSN, UBN, KS, PBN, ÄLN, IFN, Uppsala kommuns skolfastigheter AB, Uppsala kommun arenor och fastigheter AB, samt Uppsalahem AB	2025-2026
4.2 Förtydliga vad principen om universell utformning innebär och tillämpa den vid byggande, underhåll och ombyggnation i kommunen.	KS	Alla nämnder och bolag	2025-2026
4.3 Applicera hälsoekonomiskt angreppssätt kring samhälls- och bostadsplanering i syfte att motivera och prioritera det som ger störst hälsoeffekter.	OSN	GSN, PBN	2025-2027
4.4 Ta fram arbetssätt för att utvärdera kommunala miljöer som riktar sig till allmänheten utifrån tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Målgruppens erfarenheter och behov ska tas tillvara vid utformande av metod för utvärdering.	OSN, AMN	GSN, OSN, SCN, UBN, PBN, KS, KTN, IFN, ÄLN, Uppsala kommuns skolfastigheter AB samt Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	2025-2027
4.5 Säkra inflytande från resenärer och funktionsrättsrörelsen kring samhällsbetalda persontransporter för att resorna ska bli tryggare, pålitligare och ändamålsenligare för den enskilde.	GSN	OSN, ÄLN, UBN	2025

Indikatorer

- Tillgänglighetsronder (tex arbetsmiljö(skydds)ronder med tillgänglighetsperspektiv) är utvecklade och används.
- Grad av nöjdhet med särskilda kollektivtrafiken
- Antal parkeringsplatser för rörelsehindrade
- Antal parkeringstillstånd för personer med rörelsehinder
- Andel offentliga miljöer som uppfyller tillgänglighetskrav för personer med funktionsnedsättning. (Kolada)

Målområde 5 - utbildning

Alla barn, ungdomar och vuxna ska kunna delta i utbildning och få det stöd som behövs för att både nå kunskapsmålen och använda sin kunskap och förmåga i vardagslivet.

Utbildningsmiljön ska vara utformad så att alla kan delta oavsett funktionsnedsättning. Utbildningsmiljön ska även vara tillgänglig för vårdnadshavare och besökare.

Möten mellan elever från olika skolformer ska främjas i syfte att motverka stigmatisering av barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
5.1 Skapa arbetssätt och erbjud kompetensutveckling som säkrar att lärare och andra medarbetare i skolmiljön kan stötta elever med funktionsnedsättning i att delta i undervisning och nå sina mål.	UBN, AMN	OSN och UBN	2025-2027
5.2 Stärk samordningen mellan UBN, SCN, OSN och AMN vad gäller barn, unga och vuxna med bristande skolgång, så att de kan delta i utbildning och klara satta mål oavsett anpassad eller vanlig skolgång.	UBN	UBN, OSN, SCN och AMN	2025-2027
5.3 Ge fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskolor utbildning i tillgänglighet och delaktighet för att underlätta för personer med funktionsnedsättning att delta i verksamheten.	UBN	UBN, KTN, IFN, OSN	2025-2026

Indikatorer

- Antal pedagoger som får möjligheten att ta del av handledning, konsultation och kompetensutvecklande insatser med fokus på barn med funktionsnedsättning.
- Antal legitimerade lärare i anpassad skola
- SIP där flera förvaltningar är part
- Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel i procent
- Antal utbildade medarbetare vid fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskolor i tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Andel elever som uppger att de trivs i skolan. (Liv och hälsa ung)
- Andel elever i anpassad gymnasieskola som får tillgång till APL

Målområde 6 – Arbete och sysselsättning

Allas arbetsförmåga ska tas tillvara.

Uppsala kommun ska vara ett föredöme som arbetsgivare och även verka för att privata arbetsgivare tar sitt ansvar så att personer med funktionsnedsättning kan finna, få och behålla ett arbete. Möjligheterna till anpassade arbetsplatser, arbetsuppgifter och arbetstider ska öka för att alla ska kunna arbeta efter sin förmåga och sina förutsättningar.

Uppsala kommun ska stärka möjligheten till meningsfull sysselsättning för personer vars funktionsnedsättning försvårar ett ordinarie arbete.

Tillgången till praktikplatser för personer med funktionsnedsättning, exempelvis anpassade gymnasieskolans elever, ska öka.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
6.1 Öka antalet anställda med funktionsnedsättning i kommunens verksamheter genom normmedveten rekrytering, inkluderande arbetsplatser och anpassade anställningsvillkor.	KS	Alla nämnder och bolag	2025-2027
6.2 Genom samverkan inom kommunkoncernen, samt med civilsamhället och näringslivet, tillskapa ett bredare utbud av arbetsmarknadsinsatser för personer med funktionsnedsättning.	AMN	Alla nämnder och bolag	2025-2027
6.3 Stärk samordning mellan UBN, AMN och OSN så att fler personer med funktionsnedsättning kan etablera sig på arbetsmarknaden eller genom fortsatta studier då de slutar i anpassad gymnasieskola.	UBN	AMN, OSN, UBN	2025-2027
6.4 Utveckla nya, och stöd befintliga, fungerande modeller som ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att närma sig arbetsmarknaden.	AMN	AMN, OSN, SCN och UBN	2025-2027

Indikatorer

- Antal medarbetare som gått utbildningen En arbetsplats för alla - webbutbildning om diskriminering i Lärportalen.
- Antalet arbetsmarknadsanställningar för personer vars funktionsnedsättning försvårar ett ordinarie arbete.
- Kötiderna för IPS-arbetscoach ska minska.
- Arbetslöshet fördelat på kön, ålder och personer med funktionsnedsättning (8.5.2, SCB)
- Andel personer som lever med långvarig ekonomisk utsatthet (1.2.1b, SCB)

Målområde 7 - Bostad

Alla ska ha och kunna leva i en bostad som är anpassad efter individens behov.

Möjligheten att välja sin bostad och att flytta ska öka för personer som på grund av sin funktionsnedsättning har beslut om särskilt boende.

Uppsala kommun ska utreda alternativa lösningar i syfte att säkerställa att en funktionsnedsättning inte innebär ökade boendekostnader för den enskilde.

Skyddade boenden ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
7.1 Utveckla samarbete mellan brandförsvaret samt funktionsrättsrörelsen för att nå ut med information om individanpassat brandskydd för personer med funktionsnedsättning.	RÄN	OSN, RÄN, SCN, Uppsala Hem AB	2025-2026
7.2 Stärk förutsättningarna för digital delaktighet, bland annat i hemmet, för personer med funktionsnedsättning utifrån principen om digitalt först ⁷ . Detta genom att bli säkra tillgång till internet så att individen kan tillgodogöra sig välfärdsteknik och digitala lösningar på ett informations säkert sätt.	OSN	OSN, IFN KTN, KS, SCN, AMN, UBN och ÄLN	2025-2027

Indikatorer

- Andel kommunala lokaler som riktar sig till allmänheten som erbjuder tillgång till internet så att individen kan använda medhavd välfärdsteknik och andra digitala hjälpmedel.
- Andel tillgång till internet i hemmet (Liv och hälsa 2022)

⁷ [policy-for-digital-transformation.pdf \(uppsala.se\)](#)

Målområde 8 – Vardags och familjeliv

Alla personer med funktionsnedsättning och deras närstående ska ges det stöd som behövs för ett välfungerande vardags- och familjeliv. Personer med funktionsnedsättning ska ges det stöd och råd som behövs för att efter önskemål leva ett så självständigt liv som möjligt med respekt för privatlivet.

Samordning av insatser till familjer med barn med insatser från mer än en förvaltning ska utökas och förbättras. Barn med funktionsnedsättning och deras familjer ska ges stöd och insatser så att barnet upplever samma rättigheter och friheter som andra barn.

Det ska vara möjligt för personer med beslut om särskilt boende att bo tillsammans med någon annan.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
8.1 Utveckla nya och stöd befintliga, fungerande arbetssätt för samordning och möjlig samhandläggning av personer med funktionsnedsättning och deras familjer så att insatser och åtgärder kan ges på ett samlat sätt.	OSN	AMN, IFN, OSN, SCN och UBN	2025-2027
8.2 Stärk arbetet med att inkludera individer med funktionsnedsättning och/eller funktionsrättsorganisationer i framtagande och genomförande av aktiviteter och funktioner som berör dem.	OSN	AMN, IFN, GSN, KTN, OSN, SCN, UBN, ÄLN,	2025-2027

Indikatorer

- antal samhandlagda ärenden mellan förvaltningar
- andel personer med långvarig sjukdom, besvär efter olycksfall, nedsatt funktion eller annat långvarigt hälsoproblem (Liv och hälsa)
- Andel personer som rapporterar hälsosamma levnadsvanor (Folkhälsoenkäten - Hälsa på lika villkor)

Målområde 9 – Kultur, fritid, idrott och hälsa

Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsverksamhet, idrott och hälsofrämjande aktiviteter.

Den fysiska tillgängligheten i Uppsalas kulturutbud ska öka. Fritidshem, fritidsklubbar, fritidsgårdar, lekplatser och kulturskola ska vara tillgängliga för alla barn och ungdomar.

Utbudet av och tillgängligheten till olika motionsalternativ för personer med funktionsnedsättning ska öka. Föreningar och andra aktörer som erbjuder anpassade motions- eller kulturaktiviteter ska erbjudas stöd och utbildning.

Åtgärder

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
9.1 Säkra att informationen finns om var tillgängliga lekmiljöer och utegym är lokaliserade så att personer med funktionsnedsättning kan använda dem.	GSN	IFN, GSN, PBN, ÄLN och UBN	2025-2026
9.2 Säkra arbetssätt som gör att kommunen når ut till personer med funktionsnedsättning som upplever ofrivillig ensamhet för att fånga upp behov och möjliggöra socialt deltagande, gemenskap eller annat som bidrar till ökat välmående för målgruppen.	OSN	KTN, IFN, ÄLN, SCN, OSN och AMN	2025-2026
9.3 Att utreda hur ansvaret ser ut för kultur och fritidsverksamhet för barn i åldern 10-13 år för att säkra att barn med funktionsnedsättning kan delta på lika villkor.	KTN	OSN, UBN och IFN	2025-2026
9.4 Säkra att samordning sker kring kultur- och fritidsverksamhet för vuxna med funktionsnedsättning, till gagn för målgruppen.	KTN	Berörda nämnder	2025-2026
9.5 Utveckla samverkan kring information om kulturupplevelser för alla så att de blir mer tillgängliga.	KTN	Alla nämnder och bolag	2025-2026
9.6 Stärk samverkan mellan civilsamhällets aktörer så att kunskapsutbyte kan ske mellan exempelvis intresseorganisationer och kultur- och idrottsföreningar så att personer med funktionsnedsättning kan öka sitt deltagande både i föreningslivet och dess aktiviteter.	OSN	IFN, KTN, ÄLN	2025-2026

Indikatorer

- Andel lekplatser och utegym där principen om universell utformning anammats och anpassningar gjorts för att öka funktionaliteten för personer med funktionsnedsättning.
- Andel besökare med funktionsnedsättning som upplever att de kan tillgodogöra sig lekplatsen eller utegymmet.
- Andel som upplever social isolering eller brist på socialt stöd (Folkhälsoenkäten - Hälsa på lika villkor)

Uppföljning

Omsorgsnämnden är ansvarig för handlingsplanen och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av handlingsplanen.

Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen.

Omsorgsnämnden följer årligen upp program och handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan sedan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning, vilket också skett med denna handlingsplan som tagits fram av förvaltningarna i samverkan.

Som stöd i uppföljning av arbetet med handlingsplanen ska workshops/dialoger genomföras med barn, unga och vuxna som berörs samt representation från funktionsrättsrörelsen. Fördjupade brukarrevisioner kan användas som del av uppföljningen av handlingsplanen.

Begreppsförteckning

Arbetsmarknadsanställning är en insats som syftar till att ge arbetssökande arbetslivserfarenhet och referenser för att öka deras chanser att få jobb på den reguljära arbetsmarknaden. En arbetsmarknadsanställning löper vanligtvis under ett år och ska vara av kvalitetshöjande karaktär men ersätter inte det ordinarie arbetet eller personal.

Brukare - (inom socialtjänst) person som får, eller som är föremål för en utredning om att få, individuellt behovsprövade insatser från socialtjänsten.

En bland flera olika definitioner inom socialtjänstområdet är att brukare är en person som använder det offentliga välfärdssystemets tjänster. Enligt Socialstyrelsens definition är brukare en person som inte har alternativ att välja i frågan om vem som ska utföra en viss tjänst (till skillnad från en kund) men kan istället vara med och påverka insatsens utformning (till skillnad från en klient).

Inom socialpsykiatri används följande definition av brukare: Person som får vård eller stöd av olika psykiatriska eller socialpsykiatriska verksamheter.

En bredare definition för denna handlingsplan skulle kunna formuleras som: *En grupp personer med funktionsnedsättning som söker och/eller blivit beviljade insatser enligt SoL eller LSS.*

IBIC Individens behov i centrum är ett arbetssätt som används för att beskriva resurser, behov och mål för personer med behov av stöd i det dagliga livet som Socialstyrelsen tagit fram.

LSS är en förkortning för lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Normmedvetet förhållningssätt - Ett normmedvetet förhållningssätt handlar om att synliggöra och möjliggöra eller förstärka de normer som är bra och att utmana och ändra de normer som begränsar.

Samhandläggning att individer som har behov från mer än en nämnd kan få uppfatta kommunen som en samlad huvudman trots att flera nämnder hanterar ärendet.

Samsjuklighet innebär att ha två eller flera sjukdomsdiagnoser samtidigt, som missbruk eller beroende och annan psykiatrisk diagnos. Personer med samsjuklighet behöver få stöd, vård och behandling för båda tillstånden samtidigt och insatserna behöver samordnas⁸ vilket kan kräva särskilda arbetssätt och metoder.

SIP Samordnad individuell plan (SIP) syftar till att säkerställa samarbetet mellan huvudmännen så att alla, oavsett ålder eller problem, ska få sina behov tillgodosedda av vård och omsorg. Planen samordnar insatserna mellan hälso- och sjukvården och kommunen och minskar risken för att individen ska "falla mellan stolarna". Inkluderas av flera lagrum, som SOL, lag (2017:30) om hälso- och sjukvårdslag, lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård mfl.

SOL är en förkortning för Socialtjänstlagen (2001:453)

⁸ Se bla [Behandling vid samsjuklighet - Kunskapsguiden](#) (20241030)

Systematiskt arbetssätt syftar till att hitta rutiner, förhållningssätt och uppföljningsmetoder som kan ge förutsättningar för en jämn kvalitet och förbättringsarbete.

Principen om Universell utformning⁹ Att arbeta med principen om universell utformning handlar om att skapa lösningar som fungerar för så många som möjligt redan från början. Då inkluderar vi fler och slipper göra anpassningar i efterhand. Genom att utgå från mångfalden i samhället kan vi skapa lösningar som fungerar för fler. Med universell utformning skapar vi ett samhälle där fler kan inkluderas och vara delaktiga.

⁹ [Principen om universell utformning - MFD 20241022](#)